

FILOZOFICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADÉMIE VIED VEDECKÁ RADA

Zápisnica z V. stretnutia Vedeckej rady FiÚ SAV zo dňa 03. 06. 2021, ktoré sa uskutočnilo online formou.

Prítomní: F. Gahér, M. Chabada, R. Karul, M. Muránsky, R. Sťahel, M. Vacek, J. Vydrová

Ospravedlnený: M. Szapuová

Program:

1. Návrh na financovanie vydania monografie prof. Muránskeho z prostriedkov ústavu (riaditeľ FiÚ SAV).
2. Informácia o výsledkoch výkonového hodnotenia (financovania) ústavu za roky 2019-2020 (riaditeľ FiÚ SAV).
3. Prehľad prostriedkov, ktoré boli v roku 2020 využité na mzdové náklady podľa štruktúry ústavu v hrubých mzdách. (Úloha z Rady riaditeľa FiÚ SAV zo dňa 8. 4. 2021; tajomníčka FiÚ SAV).
4. Informácia o znížení dotácie na časopisy vydávané ústavom a možnostiach ďalšieho postupu (riaditeľ FiÚ SAV).
5. Rôzne

Predseda VR privítal účastníkov stretnutia a oboznámil ich s návrhom programu stretnutia, ktorý bol ako celok jednomyseľne schválený.

Ad 1.

doc. Mgr. R. Sťahel, CSc:

Anotáciu a obsah monografie prof. Muránskeho obdržali členovia VR v predstihu, a teda boli oboznámení s jej obsahom. Monografia bola z časti financovaná cez projekt VEGA, ktorý sa však v 3/2021 skončil a jej dofinancovanie (tlač) musí byť hradená zo zdrojov ústavu. Tlač predstavuje 2.500 €,

Prof. Muránsky:

Došlo k nedorozumeniu, nakoľko náklady neodišli z VEGA projektu, a preto je potrebné monografiu financovať touto cestou.

Po diskusii dal prof. Gahér o tomto návrhu **hlasovať** (verejne):

Prítomní: 6, **Za: 6**, Proti: 0

Záver/ Uzniesenie:

Návrh za financovanie vydania monografie prof. Muránskeho z prostriedkov ústavu bol **jednomyseľne schválený**.

Ad 2.

doc. Mgr. R. Sťahel, CSc:

Nakoľko časť financovania ústavu je realizovaná cez výkonové financovanie, do ktorého vstupuje množstvo faktorov (je to časť prostriedkov, ktoré obdržíme začiatkom roka a následne je časť z nich stiahnutá do fondu z ktorého sa vypláca to

výkonové financovanie), ktoré ohodnocuje vedecký výkon, viac ako len štandardným spôsobom financovania, kde sa naplno prejaví mimoriadne vedecké výskumy – monografie osobitného významu a pod. Navrhli sme 2 publikácie, ktoré vyšli na ústave minulý rok. Ide o monografie Jona Stewarta a B. Horynu. Obe monografie boli akceptované ako monografie osobitného významu a boli takto zahrnuté do výkonového financovania.

Začiatkom roka nám bolo stiahnutých cez 13.000€ (8.888 zo mzdového fondu 4180 z odvodového fondu), naspäť sme obdržali cca 68.000 € na mzdy a 28.000 € na odvody, a teda patríme k najúspešnejším ústavom, resp. najvýkonnejším.

V kategórii prostriedky na riešiteľa grantu, sme obdržali vo výške cca 4600 € na riešiteľa, boli sme v najúspešnejší. Nie všetci pracovníci boli v hodnotenom období zapojení do riešenia projektov, v konečnom dôsledku suma nebola až taká vysoká na každého. Zavážila aj účasť v APVV projektoch a viacero VEGA projektov, ktoré boli dobre dotované, a táto suma sa premietla aj do výkonového financovania. Úspech je vidno aj v tom, že celková suma je skoro o polovicu vyššia, ako tomu bolo minulý rok. Tento stav bol viditeľný aj na tohtoročnej Atestačnej komisii, objektívne sa výkon ústavu zvýšil, čo je veľmi pozitívny trend, ktorý treba udržať. Nakoľko viacero z minuloročných publikácií sú publikované v zahraničí, čo bude z hľadiska medzinárodnej evaluácie významný prínos pre ústav.

Prostriedky nám dovoľujú byť momentálne v mzdovom fonde pluse a vieme udržať pracovné miesta, v tom počte, ktoré máme. No začiatkom roka nastala úprava funkčných miest (máme mať 24 miest a máme nadstav o 1,6, ktoré budeme musieť upraviť). Táto suma nám umožní vyplatiť aj nejaké odmeny, ktoré sa rozdelia na 3 časti (2 časti budú vyplatené v júlovom a decembrovom výplatnom termíne a tretia časť bude použitá na pokrytie zákonných a mzdových nárokov v súčasnom rozsahu pracovných úväzkov, ako ich na ústave máme).

Po oboznámení o výsledkoch výkonového financovania ústavu za roky 2019-2020 prebehla diskusia do ktorej sa zapojili všetci prítomní členovia VR.

Diskusia:

Profesor Gahér návrhy opatrení už odkomunikoval s riaditeľom ústavu. Redakčná rada českej Filozofie má 3 úväzky a naša iba 1,7, pričom podľa opatrenia by sa tento stav mal znížiť na 1,5 úväzku. Toto šetrenie sa podľa jeho slov zdá byť dosť riskantné a v prípade odchodu pracovníka by sme pružne nevedeli získať adekvátnu náhradu, nakoľko jedna z podmienok je titul PhD. v odbore filozofia a samostatné vyhodnocovanie a aktívna komunikácia so šéfredaktorom. To je hlavná pripomienka z jeho strany.

Dr. Karul informoval, že počet úväzkov stanovených na ústav je iba orientačný a neexistuje žiadny postih, ak ho ústav prekročí, ba naopak je po pozitívny trend, keďže sa z tohto počtu sa rátajú aj všetky viacročné úpravy.

Riaditeľ Šťahel reagoval na informáciu ohľadom úväzkov, nakoľko na porade riaditeľov 3. oddelení neustále túto tému otvárajú a bojujú za každé miesto, keďže pretrvávajú obava, že sa pri transformácii niektoré miesta môžu stratiť. Prekvapilo ho číslo pridelené za výkonové financovanie, no celé to plyní iba z toho, že keď sa prijímal štátny rozpočet na tento rok, vládna garnitúra bola optimistická, no budúcoročný rozpočet bude určite krátený a čísla/nadstav neudržíme. Momentálne máme vytvorenú finančnú rezervu pre dvoch zamestnancov, ktorí by mohli v priebehu tohto roka odísť do dôchodku, a z tohto dôvodu musí byť táto rezerva ponechaná.

Pri časopisoch je problém s financovaním, ktorý je vidno aj z podkladov, ktoré boli zaslané členom VR, pričom došlo k zníženiu dotácie. Dotácia je smerovaná iba na tlač. No pre Filozfiiu máme 1 a pól úväzku pre jazykovú redaktorku (zároveň aj grafická redaktorka) a technického redaktora a Organon F nemáme úväzok žiadny. Je tu obrovská disproporcía, ktorá sa premieta do toho, že Dr. Vacek realizuje práce a vydáva časopis sám. Druhý problém vidí riaditeľ ústavu aj v tom, že ide o vedeckých

pracovníkov, no ich pracovná náplň je iná a pritom systém hodnotenia nezodpovedná miere ich práce. Je potrebné oba časopisy zachovať ale nájsť spôsob, aby vedecký pracovník mohol vykonávať svoju vedeckú prácu a zhodnotiť disproporcionalitu pracovných miest. Momentálne máme prostriedky na kompenzovanie úväzku, pričom by išlo o jeho papierové zníženie, no bez straty financií. No tento stav nevieme zaručiť aj budúci rok. Čaká nás transformácia, vláda schválila Zákon o v. v. i. a posunula čítanie do parlamentu. Štátny tajomník Ministerstva školstva na porade riaditeľov informoval, že verí, že jeho platnosť bude od 1.11.2021, a teda bude dosť času na jeho preštudovanie. No ak v rámci pozmeňovacích návrhov neprejde do platnosti, v takom prípade by zákon nestihli vydať. Potom

nastane rozpočtová zákonná neistota. Preto je potrebné si koncepčne nastaviť, čo s časopismi do budúca.

Je pravdepodobné, že pri zmene na v. v. i. bude vydávanie časopisu brané ako podnikanie a nemusíme obdržať dotácie. Určite by sme ich teda mali zachovať. Otázka je v rovnakom rozsahu, periodicite a forme vydávania. Otázok k tejto téme je veľa a z tohto dôvodu by riaditeľ ústavu rád by počul názor z vedeckej rady, kam by sa mali uberať úvahy.

Následne reagoval Dr. Karul ohľadom nápočtu rozpočtu časopisov, pričom oba naše boli zaradené do kategórie A* a A+. Opticky sú sumy nižšie o 30% , nápočet však vychádzal z návrhu Edičnej rady SAV. Tento rok sa uplatnil iný výpočet, no sumy priznané na rok 2019 a 2020 korešpondovali viacej. Výpočet, ktorý pozostáva z nákladu na tlač (periodicita, rozsah jedného čísla a iné), čo sa tak skoro nezmení, členovia zastávajú tento pôvodný model z dôvodu dokladovania nákladov. Organon F padol z kvartilu 2 do kvartilu 3. a pritom ostal v druhej kategórii v A+. a preto jeho dotácia bola nižšia. Časopisom nebolo ukriždené, stav mohol odsledovať aj náš člen edičnej rady prof. Mészáros. Kvalita časopisov na 3 oddelení sa zvyšuje a suma sa teda každoročne prerozdeľuje. Ovplyvniť výšku dotácie môžeme iba pri analýze podkladov, ktoré posielame do edičnej rady. Na záver Dr. Karul informoval, že v dohľadnej dobe bude Edičná rada posilať hodnotenie časopisov, z ktorého sa bude dať vyčítať, kde časopis oslabil.

Dr. Vacek upravil informáciu ohľadom zaradenia časopisu Organon F, nakoľko tento rok sa opätovne nachádza v 2 kvartile. Časopis pripravuje úplne sám a predvída jeho koniec do konca roka 2021, nakoľko bude musieť z tohto postu odstúpiť a myslieť na svoju vedeckú kariéru.

Predseda Vedeckej rady sa informoval, čo by mohlo tento stav a jeho rozhodnutie zmeniť?

Dr. Vacek k pokračovaniu potrebuje 1 výkonného redaktora a 1 lámača, keďže momentálne mu s týmto vypomáha dekan FFUK M. Zouhar. Organon F sa vydáva aj ako onlinefirst, keď sa najskôr láme toto číslo a potom papierové.

Na informáciu ohľadom dotácie, o ktorej hovoril Dr. Karul, reagoval riaditeľ FiÚ SAV, nakoľko pokrýva iba výdavky na tlač, čiastočne aj poštovné a vlastnými silami sme stiahli náklady na zalamovanie. No tento náklad je zahrnutý v mzdových nákladoch M. Vaceka. Ďalšie náklady, ako je grafická úprava stránok časopisov, webhosting atď., ktoré si redakcia vyžaduje, na tie financie nie sú.

Profesor Muránsky zhrnul dva problémy, ktoré vníma. Prvým je financovanie (čo nie je až taký problém, no v opačnom prípade by vedel participovať a vzdať sa časti svojich odmien a vyzval k tomu aj ostatných členov VR), ktorá je teda riešiteľná. K druhej časti (výkonnej, pracovnej) sa vyjadriť nevie, no upozornil, že aj pred akreditáciou je udržanie časopisov existenčným problémom. Apeloval na mimoriadny rozmer tejto témy, a potrebu podporiť M. Vacek, tak aby vedel získať podporu.

Profesor Chabada reagoval a ponúkol možnosť oslovenia fakúlt, ktoré by sa mohli aj finančne podieľať na vydávaní časopisov a personálne posilniť časopisy formou

výberových konaní alebo zamestnaním na dohodu o pracovnej činnosti.

Následne viacerí členovia podporili profesora Chabadu s tým, že bude potrebné osloviť cieľovú skupinu (doktorandov, bývalých študentov, alebo pracovníkov, ktorí už vypomáhali v našich časopisoch) a ponúknuť im možnosť práce na dohodu o vykonaní práce.

Šéfredaktor časopisu Filozofia prof. Gahér uviedol, že monotematické čísla už bývajú refundované zo strany fakúlt, v tomto móde už fungujeme.

Zhrnutie:

Predseda VR potvrdil rovinu dvoch problémov, dvoch odlišných tém, a to je financovanie, s ktorým sa vieme vysporiadať a druhá, personálna téma, ktorá je momentálne kritická. Časopisy však musia ostať zachované aj v printovej podobe a boli predstavené návrhy, ako by sme mohli v budúcnosti konať.

Riaditeľ ústavu rovnako potvrdil potrebu zachovania časopisov aj v printovej forme a pokiaľ ide o personálne posilnenie Organonu F, budeme musieť hľadať spôsoby, ako financovať z iných zdrojov zalamovanie, či už cez dohodu o pracovnej činnosti alebo iné. Redakcia by mala byť posilnená aspoň o pol úväzku redaktora. V prípade odchodu pracovníka do dôchodku, bude snaha vytvoriť tento úväzok z neho. Návrh spolupráce s vysokými školami nevieme dobre zrealizovať, keďže nás čaká zmena právnej formy.

Ad 3.

Bod programu Prehľad prostriedkov, ktoré boli v roku 2020 využité na mzdové náklady podľa štruktúry ústavu v hrubých mzdách otvoril predseda VR s tým, že by bolo dobré perspektívne sa snažiť o to, aby každý zamestnanec vedel, aký výkon podal a aký výkon podáva jeho kolega.

Riaditeľ R. Sťahel predstavil podklad, ktorí obdržali členovia VR, rozpisovaný podľa oddelení, výšky úväzkov a priemernej ročnej mzdy. Ide o priemerné číslo a to je jedno z vecí, ktoré poukazujú na nerovnomerné náklady na pracovníkov. Podľa tabuliek pracovníkov školstva a vedy sa mení iba dĺžkou praxe, nie úplne lineárne s výškou úväzku, ktorá súvisí s vekovou štruktúrou oddelení.

Podklady do Atestačnej komisie sú vypracované za každého pracovníka osobitne, pričom každá činnosť predstavuje určité bodové hodnotenie (členstvá, školenia a pod.) v nadväznosti na publikačnú činnosť, ktorá musí predstavovať 50% z potrebnej bodovej hodnoty. Toto je činnosť, ktorú má vedecký pracovník prioritne vykonávať a toto je aj hlavné kritérium, ktoré sa hodnotí v rámci akadémie vied a bude rozhodujúce aj pri medzinárodnej evaluácii. Nepoznáme síce presné kritéria (publikácie, citácie a granty), no určite budú hrať dôležitú úlohu. Podklady ktoré predložené AK ukazujú, kto na danom oddelení vykonáva väčšinu činnosti a kto zaostáva. Od príchodu nového riaditeľa sa rozdiely znížili a počet pracovníkov, ktorí nedosahujú ani minimálny výkon, je výrazne menej.

Z tohto dôvodu riaditeľ otvoril otázku, či budeme výsledky hodnotenia AK zverejňovať, alebo zvolíme iný model, napr. komunikovať s vedúcim oddelenia, či priamo s pracovníkom.

Následne prebehla diskusia, ktorá by mala pokračovať na pôde Rady riaditeľa FiÚ SAV.

Zhrnutie:

Model, ktorý riaditeľ ústavu predstaví, bude pravdepodobne taký, že s vedúcim oddelenia prediskutuje hodnotenia pracovníkov. Následne bude vedúci oddelenia vyzvaný na prijatie opatrení. Je však možný aj iný model, v ktorom pri dlhodobom neplnení kritérií a nedostatočnom výkone pracovníkovi zníži úväzok. V prípade, že pracovník opätovne zvýši svoju činnosť, úväzok by sa riešil ihneď. Momentálne ústav zamestnáva väčší počet pracovníkov, ktorí sú na dôchodku, resp. dôchodok poberajú

a nevykazujú takú činnosť, aká je požadovaná. S týmito pracovníkmi bude musieť riaditeľ vyvolať osobné stretnutie.

Ad 4.

Tento bod bol prerokovaný v bode č. 2.

Ad 5.

Rôzne

Doc. R. Sťahel:

K 31.5. doktorandka A Haro Marchal FFUK informovala ústav i svojho školiteľa Dr. M. Kosterca o ukončení PhD. štúdia.

Prihlášky na AR 2021/2022 na FiF UK v BA na odbor systematická filozofia prišli dve, na FFUPJŠ v KE na odbor dejiny filozofie bola podaná 1 prihláška od občana z Iránu, pričom jeho prihláška ešte bude preskúmaná, či obsahuje všetky potrebné náležitosti, nakoľko nejde o občana Európskej únie. Podľa vyjadrenia zástupcu riaditeľa ide o študenta, ktorý sa prihlásil na tému J. Stewarta a je žijúci v Nemecku, takže povolenia k práci by už mal mať vybavené, a teda mohlo by sa predísť komplikáciám.

Termín pohovorov:

FF UK BA je stanovený na 21.6. 2021 v poobedňajších hodinách, forma (dištančná, či prezenčná) bude podľa vedúceho komisie prof. Višňovského upresnená najneskôr 10 dní pred termínom.

Pohovor na FF UPJŠ KE je stanovený na 24.6.2021 a prebehne dištančnou formou.

Prof. Gahér:

Informoval o stave agentúry VEGA, ktorá je po zásahoch vlády v štádiu budovania nového tímu ľudí a v momentálnej v personálnej núdzi (chýbajú správcovia agendy za školstvo). No v týchto dňoch už bolo zvolené predsedníctvo a naplánované komisie pre hodnotenie projektov. Akadémia vied sa bude aj naďalej snažiť, aby agentúra naďalej fungovala.

Dr. Vacek:

Vedenie ústavu obdržalo mail/pozvánku od firmy Euraxess na interaktívny workshop pre zahraničných študentov – záujemcov o doktorandúru. Webinár sa bude konať 14.6., pričom je potrebné zaslať vyplnený formulár s ponukou pre záujemcov PhD. štúdium. Ide o ďalšiu platformu, ktorá nám môže pomôcť pri získavaní nových, no je potrebné súhlas VR v časti opisu, čo doktorandom ponúkame (napr. témy, či popis).

Po následnej diskusii sa Vedecká rada rozhodla podporiť účasť na tomto webinári a do opisu uviesť názvy tém, ktoré sme vypísali v AR 2021/2022.

Prof. Muránsky:

Opätovne požiadal o zváženie navýšenia bodového hodnotenia za činnosť v redakcii časopisov a o možnú rezervu pre časopisy, ktoré by sme vedeli v prípade výpadkov použiť z časti zdrojov určených na odmeny. Zvážiť a dať priestor aj doktorandom, aby sa aktívne zúčastnili aj na práci v tomto segmente a bola zohľadňovaná aj v bodovom hodnotení na VŠ.

Predseda VR a riaditeľ FiÚ SAV zhodne reagovali na výšku mzdových nákladov, ktoré tento rok nepredstavujú problém, ten sa môže vyskytnúť budúci rok, keď bude zdrojov menej. Tento stav teda momentálne nemusíme riešiť. Podľa riaditeľa je potreba podporiť a pokryť personálne obsadenie aj formou dohody o vykonaní práce.

Riaditeľ ústavu pripraví a na budúce zasadnutie VR predloží návrh úprav vnútorného

predpisu, kde sa významným spôsobom zmení hodnotenie redakčnej práce, a pritom druhá podmienka, týkajúca sa 50% bodov získaných za publikačnú činnosť bude riešená formou výnimky.

Termín budúceho stretnutia **Rady riaditeľa**, ktoré sa uskutoční online formou, bol stanovený na 10.6.2021, niektoré témy z organizačno-finančného hľadiska na ňom ešte budú prerokované.

Záver:

Na záver profesor Gahér poďakoval prítomným za účasť a konštruktívne rokovanie.

Zapísala: Lucia Jankovičová v Bratislave dňa: 04.06.2021

Overoval: Mgr. Martin Vacek, PhD.

prof. PhDr. František Gahér, CSc.
predseda Vedeckej rady FiÚ SAV